

Objaśnienia przyjętych wartości do
Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy DOMINOWO
na lata 2018 – 2024

Wieloletnia prognoza finansowa sporządzana jest w celu przeprowadzenia oceny sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego przez organy JST i organy nadzoru.

Wieloletnia prognoza pozwala na dokonanie analizy możliwości inwestycyjnych jednostki samorządu terytorialnego oraz ocenę jej zdolności kredytowej.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Dominowo sporządzona została na lata 2018-2024 zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016r., poz. 1870 ze zmianami) przedmiotową prognozę należy sporządzić na okres obejmujący rok budżetowy tj. 2018 oraz co najmniej trzy kolejne lata. Nie może on być jednak krótszy niż okres na jaki przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia wykazane w załączniku nr 2.

W przypadku Gminy Dominowo powyższe limity ustalono do roku 2019. Okres opracowania WPF został wydłużony do 2024 roku tj. na okres zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wykazanych w prognozie kwoty długu, która stanowi część Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Na podstawie danych dotyczących wykonania budżetu Gminy Dominowo z ostatnich lat opracowane są założenia odnośnie kształtowania się poszczególnych kategorii dochodów i wydatków budżetowych w kolejnych latach, w efekcie czego można policzyć wartość nadwyżki operacyjnej. Nadwyżka operacyjna jest to część budżetu gminy, która może zostać wykorzystana na spłatę zaciągniętych przez gminę kredytów i pożyczek. Pozostała część może być wykorzystana na finansowanie inwestycji. Wartość nadwyżki operacyjnej oraz ich udział w dochodach są podstawowymi miernikami kondycji finansowej. Im wielkości te są większe, tym jest lepsza kondycja finansowa gminy.

	2012 rok	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok	Plan 3 kw. 2017 rok	Plan 2018 rok
dochody bieżące	8 224 303,21	9 188 066,57	9 266 718,73	9 374 739,07	11 944 592,86	12 295 029,77	12 408 534,00
wydatki bieżące	7 754 548,96	8 128 804,29	8 228 528,82	8 290 376,38	10 852 807,96	12 193 353,77	11 003 225,49
nadwyżka operacyjna	469 754,25	1 059 262,28	1 038 189,91	1 084 362,69	1 091 784,90	101 676,00	1 405 308,51
dochody majątkowe	3 308 600,71	693 621,70	1 077 959,20	1 359 168,77	322 220,56	1 624 885,00	1 964 292,00
wydatki majątkowe	562 786,93	1 914 398,21	2 969 507,27	1 136 546,85	968 178,28	4 508 443,00	6 643 553,00
wynik budżetu	3 215 568,03	-161 514,23	-853 358,16	1 306 984,61	445 827,18	-2 781 882,00	-3 273 952,49
Spłaty rat kapitałowych	3 414 959,61	335 000,00	220 000,00	793 962,00	220 000,00	220 000,00	361 719,51

Po określeniu wartości nadwyżki operacyjnej i odjęciu spłaty rat kapitałowych określona zostaje wielkość środków możliwych do wydatkowania na inwestycje w danym roku. Wartość ta określa maksymalną kwotę jaką Gmina może wydać w kolejnych latach na realizację inwestycji ze środków własnych. Może również realizować inwestycje przekraczające tę wartość, korzystając z nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych, wolnych środków, zewnętrznych źródeł oraz z kredytów i pożyczek.

Założenia do prognozy dochodów i wydatków bieżących.

Długi okres prognozowania zwiększa ryzyko niewłaściwego oszacowania wartości przyjętych w prognozie w odniesieniu do faktycznie osiągniętych. Z uwagi na kroczący charakter prognozy, która corocznie będzie nowelizowana, dla roku 2018 przyjęto wartości wynikające z planu budżetu, dla okresu 2019 - 2024 przy prognozowaniu oparto się o wskaźniki makroekonomiczne i korekty merytoryczne, a przede wszystkim wykorzystano historyczne materiały źródłowe dotyczące wykonania dochodów i wydatków za lata 2012 – 2017 oraz planu na rok 2018.

Dla prognozy wydatków bieżących w latach 2019-2024 przy uwzględnieniu korekt merytorycznych przyjęto poziom wzrostu średnio w granicach 0,30% - 0,50%.

Dochody bieżące przy uwzględnieniu zachodzących zmiany prognozowano: na 2019 rok zwiększono w granicach 1,15%, a w latach 2020 - 2024 zakłada się wzrost za pomocą wskaźnika średnio 0,3% jednak głównie w oparciu o dane za lata 2012 – 2016, w które kształtowały się następująco:

Stawki podatku od nieruchomości i od środków transportowych rosły o wskaźnik wzrostu cen towarów i usług tj. o wskaźnik wzrostu górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych. Wskaźniki te kształtowały się:

na 2012r. wzrost o 5%, na 2013r. o 4%, na 2014 rok o 3%, na 2015r. na poziomie 2014 roku, na 2016 rok wyższe w granicach 1,3% - 5%, na 2017 rok pozostają na poziomie 2016 roku. Natomiast na 2018r. wzrosły o 3%.

Cena żyta do podatku rolnego

na 2012r. ogłoszona przez Prezesa GUS 74,18 zł za 1dt. była wyższa o 97,08%, w gminie obniżono do 50,00 zł za 1dt. tj wzrost około 32,84%.

Na 2013r. obniżono z kwoty GUS 75,86 zł za 1dt. do 52,00 zł za 1dt, dla gminy wzrost o 4%.

Na 2014r. cenę żyta do podatku rolnego w gminie obniżono z kwoty GUS 69,28 zł. za 1dt. do kwoty 54,00 zł. za 1dt. co daje wzrost o 3,8% dla gminy.

Na 2015 rok cenę żyta do podatku rolnego w gminie obniżono z kwoty GUS 61,37 zł za 1dt. do kwoty 54,00 zł za 1dt. czyli do obowiązującej w 2014 roku.

Na 2016 rok cena żyta do podatku rolnego ogłoszona przez Prezesa GUS jest niższa i wynosi 53,75 zł za 1dt, a w gminie obniżono do 53,00 zł za 1dt czyli niższa ok. 1,85%.

Na 2017 rok cena żyta do podatku rolnego ogłoszona przez Prezesa GUS jest ponownie niższa i wynosi 52,44 zł za 1dt, a w gminie postanowiono nie obniżać ceny i przyjąć do naliczania podatku rolnego, czyli będzie niższa o 0,56 zł za 1dt tj. około 1,06%. Natomiast na 2018r. cena żyta wynosi 52,49 zł , podatek rolny pozostaje bez zmian na bazie 2017r.

Podatek leśny szacowany jest wg. średniej ceny sprzedaży drewna za pierwsze trzy kwartały roku poprzedniego, która przyjmowana była bez obniżek i kształtowały się: na 2012r. wzrost o 20,71%, na 2013r. (186,42 zł./m³) zmniejsza się o -0,14%, na 2014r. cena 171,05 zł/m³ ponownie spada o 15,37 zł. tj. o 8,24%, na 2015r. cena 188,85 zł/m³ tj. +17,80 zł a o 10,40%, na 2016 rok ustalona cena drewna 191,77 zł/m³ jest wyższa o 2,92 zł czyli wzrost o 1,55%. Na 2017 rok ustalona cena drewna wynosi 191,01 zł za 1m³ i jest niższa o 0,76 zł tj. - 0,39%. Natomiast na 2018r. średnia cena sprzedaży drewna za pierwsze trzy kwartały 2017r. wyniosła 197,06 zł i jest wyższa o 6,05 zł czyli o 3,16%.

Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych

plan na 2012r. wzrasta o 22,90% a wykonanie wynosi 97,20% planu, plan na 2013r. wyższy o 16,84% - wykonanie 96,35%, plan na 2014r. wyższy o 22,99% wykonanie wynosi 101,11%, na 2015 rok plan jest wyższy o 16,38%, a wykonanie wynosiło 100,87%, na 2016 rok plan udziałów jest niższy o 87.565 zł tj. o 5,95% a wykonanie wynosi 1 407 310,00 zł 101,69%.

W planie budżetu na 2017 rok plan wynosi 1 575 756,00 zł i jest wyższy ok. 13,87%., wykonanie wynosi 104,62%. Natomiast na 2018 r. plan wynosi 2 028 790,00 zł i jest wyższy ok. 28,75%.

Z analizy wynika, że udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych były przekazywane z budżetu państwa poniżej planu, a od 2014 roku w granicach planu.

Podatek dochodowy od osób prawnych w naszej gminie ma bardzo mały udział w dochodach, a wykonanie jest różne i nie stabilne.

Subwencje ogólne z budżetu państwa mają znaczący udział w dochodach gminy. Otrzymywane są w planowanych wysokościach, a ich kształtowanie się w latach 2011 – 2018 prezentuje poniższe zestawienie:

Rok	Subwencja zł.			
	Oświatowa	Wyrównawcza	Równoważąca	Razem
2011	1 977 986 +6,26%	1 135 424 +16,61%	-	3 113 410 +9,79%
2012	2 248 953 +13,70%	1 327 206 +16,89%	-	3 576 159 +14,86%
2013	2 561 129 +13,88%	1 497 549 +12,83%	13 368 x	4 072 046 +13,87%
2014	2 588 895 +1,08%	701 763 -53,14%	10 962 -18,00%	3 301 620 -18,92%
2015	2 548 849 -1,55%	760 252 +8,33%	7 232 -34,03%	3 316 333 +0,44%
2016	2 638 566 +3,52%	814 506 +7,14%	11 299 +56,24%	3 464 371 +4,46%
Plan 3 kw. 2017	2 644 676 -1,81%	834 339 +2,43%	2 523 -77,67%	3 481 538 +0,49%
Plan 2018	2 705 644 +2,30%	887 097 +6,32%	1 290 -95,58%	3 594 031 +3,23%

Jak widać z powyższego zestawienia stopień zwiększenia lub zmniejszenia subwencji jest różny często znaczny na poszczególne lata, co ma wpływ na trudność planowania długofalowego zarówno dochodów jak i wydatków.

Założenia dla prognozy dochodów i wydatków majątkowych.

W planie budżetu na 2018 rok zaplanowano dochody ze sprzedaży majątku w wysokości 342 000,00 zł głównie ze sprzedaży dwóch autobusów oraz dochody z tytułu dotacji i środków na inwestycję w wysokości 1 622 292,00 zł, a w 2019 roku w wysokości 1 999 753,00 zł, które przeznaczone są na wydatki majątkowe.

Na lata następne planowane są dochody ze sprzedaży majątku (sprzedaż działek pod zabudowę) w granicach 20 000,00 zł – 50 000,00 zł i przeznaczone są na wydatki majątkowe.

Plan wydatków majątkowych na 2018 rok wynosi 6 643 553,00 zł, głównie w zakresie budowy dróg i transportu publicznego , rozbudowy i przebudowy gminnej oczyszczalni ścieków w Chłapowie oraz przebudowy pomieszczeń biurowych w Urzędzie Gminy w Dominowie.

W 2019 roku zaplanowano 1 640 000,00 zł. Zwiększono wydatki majątkowe z tytułu zaplanowanych nowych przedsięwzięć.

W związku z tym planowane wydatki majątkowe realizowane będą z dochodów bieżących, z dotacji na inwestycje, z planowanych do zaciągnięcia kredytów i pożyczek oraz z pożyczek na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Wydatki majątkowe w latach 2020 – 2024 prognozuje się w granicach 500 000,00 zł – 530 000,00 zł.

Obsługa długu publicznego.

Do 2024 roku jednostka będzie spłacać zobowiązania głównie zaciągnięte w 2011 roku na budowę oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją w miejscowościach Giecz i Murzynowo Kościelne , pożyczkę zaciągniętą w 2017r. z WFOŚiGW w Poznaniu na termomodernizację budynku Urzędu Gminy w Dominowie. Do spłaty pozostaje pożyczka zaciągnięta w 2017r.

na wyprzedzające finansowanie zadania ”Przebudowa ogólnodostępnego placu rekreacyjnego w Murzynowie Kościelnym” oraz z planuje się zaciągnąć w 2018 roku pożyczki i kredyty

w łącznej wysokości 3 635 672,00 zł, w tym na wyprzedzające finansowanie w wysokości 1 455 672,00 zł, których okres spłaty zaplanowano na lata 2018 – 2024.

W 2015 roku, spłacono zadłużenie w kwocie 793 962,00 zł. Na koniec 2015 roku kwota długu wynosiła 1 840 000,00 zł, a wskaźnik zadłużenia wynosił 17,14% wykonanych dochodów.

W 2016 rok – zrealizowano planowane rozchody na spłaty rat kapitałowych w wysokości 220 000,00 zł z tytułu zaciągniętych wcześniej kredytu i pożyczki. Na koniec 2016 roku kwota długu wynosi 1 620 000,00 zł co stanowi 13,20% wykonanych dochodów.

W planie budżetu na 2017 rok zaplanowano przychody z tytułu pożyczki i kredytu w łącznej wysokości 1 981 882,00 zł, a rozchody na spłaty rat kapitałowych w wysokości 220 000,00 zł. Na koniec 2017 roku planowane zadłużenie wynosi 3 381 882,00 zł tj. 24,29 % planu dochodów.

W prognozie 2018 roku zaplanowano przychody z tytułu pożyczek i kredytów w wysokości 3 635 672,00 zł, a rozchody na spłaty rat kapitałowych w wysokości 361 719,51 zł.

Na koniec 2018 roku planowane zadłużenie wynosi 5 791 673,00 zł tj. 40,30 % planu dochodów.

W prognozie 2019 roku nie zaplanowano przychodów z pożyczek i kredytów, a rozchody na spłaty rat kapitałowych w wysokości 2 669 753,00 zł., w tym kwota na wyprzedzające finansowanie 1 999 753,00 zł.

Na koniec 2019 roku planowane zadłużenie wynosi 3 121 920,00 zł, tj. 24,40 % planu dochodów.

W latach następnych do roku spłacania zadłużenia nie prognozuje się zaciągania nowych kredytów i pożyczek w związku z tym kwota długu jest malejąca, a zaplanowane spłaty są w granicy maksymalnego dopuszczalnego wskaźnika spłat.

Zaciągane zobowiązania wynikają z finansowania inwestycji ponad poziom dostępnych własnych środków budżetowych. Dokonując analizy finansowania inwestycji w latach poprzednich, inwestycje ze środków własnych realizowane były o niskich wartościach. Natomiast większe inwestycje realizowane były z pożyczek oraz kredytów.

Wyniki prognozy na lata 2018 - 2024.

Na 2018 rok planowane dochody ogółem były wyższe od projektowanych dochodów na 2017 rok o 2 811 991,00 zł tj. o około 24,32 % (głównie dochody bieżące w tym z dotacji celowych oraz dochody majątkowe).

Po zmianach plan dochodów na 2018 rok wynosi 14 372 826,00 zł (bieżące 12 408 534,00 zł, majątkowe 1 964 292,00 zł), który w stosunku do wykonanych dochodów w 2017 roku jest wyższy o kwotę 452 911,23 zł tj. o około 3,25 %.

Od roku 2012 znaczącą rolę dla finansów publicznych odgrywają dochody bieżące. Gmina nie może uchwalić budżetu, w którym wydatki bieżące przekraczają dochody bieżące. Z wyjątkiem gdy gmina posiada nadwyżkę z lat ubiegłych lub wolne środki. Jednak przeznaczenie tych przychodów na wydatki bieżące wpływa na indywidualny wskaźnik zadłużenia, ustalany według zasad określonych w art. 234 ustawy o finansach publicznych.

Po zmianach planowane na 2018 rok wydatki wynoszą 17 646 778,49 zł (bieżące 11 003 225,49 zł, majątkowe 6 643 553,00 zł), które są wyższe od projektowanych w 2017 roku o 944 981,72 zł, a są to głównie wydatki majątkowe.

W związku z tym wynik budżetu jest ujemny (deficyt) w wysokości 3 273 952,49 zł, który planuje się sfinansować przychodami z pożyczki i kredytu, w tym z pożyczki na wyprzedzające finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Zważając na realizację wydatków w latach poprzednich, inflację, coraz większy udział wydatków sztywnych, utrzymanie istniejącej i powstającej infrastruktury technicznej, przeprowadzane reformy powodują, że utrzymanie wydatków bieżących na takim poziomie wymusza rezygnację z niektórych wydatków gminy lub zmniejszenie zakresu realizacji zadań gminy.

W związku z tym wydatki bieżące planowane są wyłącznie na podstawowe obowiązkowe zadania i oszczędnie na najważniejsze i niezbędne do funkcjonowania jednostek w gminie.

Przedsięwzięcia i limity zobowiązań.

Wykaz przedsięwzięć obejmuje dwa zadania realizowane w ramach wydatków bieżących oraz cztery zadania realizowane w ramach zadań majątkowych w tym:

Wydatki bieżące:

Pozycja 1.1.1.1 - przedsięwzięcie z udziałem środków unijnych

pn. „Zwiększenie dostępności do usług społecznych w powiecie średzkim”

Celem zadania jest poprawa dostępu do usług wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Projekt planowany do realizacji przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dominowie w partnerstwie z Powiatem Średzkim oraz Gminami Powiatu w ramach WRPO na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa 7 Włączenie społeczne, Działanie 7.2 Usługi społeczne i zdrowotne, Poddziałanie 7.2.1 Usługi społeczne – projekty pozakonkursowe realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne - zgodnie z Uchwałą Nr XIX/143/2016 Rady Gminy Dominowo z dnia 23 maja 2016 roku w sprawie przystąpienia Gminy Dominowo do partnerstwa z Powiatem Średzkim w realizacji projektu.

Projekt planowany jest do realizacji w latach 2016 – 2018, a łączne nakłady finansowe wynoszą 74 502,00 zł w tym: 7 842,00 zł to wydatki 2016 roku, 49 704,00 zł to wydatki 2017r. , a 16 956,00 zł to limit zobowiązań 2018 roku.

Złożony wniosek o dofinansowanie projektu uzyskał pozytywną ocenę Komisji Oceny Projektów i został wybrany do dofinansowania w ramach WRPO+, a umowa o dofinansowanie Nr: RPWP.07.02.01.-30-022/15-00 została podpisana 29 grudnia 2016 roku.

Pozycja 1.3.1.1 - wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe - przedsięwzięcie

pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Dominowo”, którego celem jest utrzymanie czystości na terenie gminy.

Zakres zadania obejmuje lata 2017 – 2018, a łączne nakłady finansowe określono na kwotę 668 000,00 zł. Umowa została podpisana w dniu 20 stycznia 2017 roku.

Wydatki majątkowe:

Pozycja 1.1.2.1 - przedsięwzięcie z udziałem środków unijnych

(przeniesione z pozycji 1.3.2.1 – wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe)

przedsięwzięcie pn. „Zwiększenie wykorzystania publicznego transportu w Gminie Dominowo przez kompleksową inwestycję w infrastrukturę transportu publicznego, zakup taboru oraz działania informacyjno-promocyjne”, którego celem jest poprawa jakości transportu publicznego poprzez zakup nowych 2 autobusów oraz budowę przystanków autobusowych.

Jest to przedsięwzięcie planowane do realizacji w latach 2017 i 2018.

Środki w wysokości 513 000,00 zł były planowane jako wkład własny gminy na przedsięwzięcie do złożonego wniosku o dofinansowanie. Wniosek został oceniony pozytywnie, a gminie przyznano dofinansowanie z programu Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 2 555 113,22 zł - umowa nr RPWP.03.03.01-30-0025/16-00 z dnia 20 marca 2017 roku.

Łączne nakłady finansowe wynoszą 3 935 513,40 zł, w tym 16 873,40 zł

to wykonana dokumentacja w 2015 roku.

Wydatki na projekt dla r. 2017 - 1 693 930,00 zł , natomiast limit zobowiązań dla r. 2018 2 224 710,00 zł

Pozycja 1.1.2.2 - przedsięwzięcie z udziałem środków unijnych nowe przedsięwzięcie pn. „Rozbudowa i przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Chłapowo oraz przebudowa odcinka sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Chłapowo”, którego celem jest poprawa jakości życia na obszarze Gminy Dominowo.

Gmina złożyła wniosek o przyznanie pomocy - dofinansowanie projektu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, który uzyskał pozytywną ocenę i został umieszczony na zatwierdzonej liście operacji przyznającej pomoc.

Umowę o przyznaniu pomocy Nr 00014-65150-UM1500064/16 podpisano 22. 06. 2017r.

Przedsięwzięcie będzie realizowane w ramach operacji typu „Gospodarka wodno-ściekowa” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i oszczędzanie energii” objętego PROW na lata 2014-2020.

Łączne nakłady finansowe i limit zobowiązań ogółem wynoszą 3 900 000,00 zł z tego: 2 840 000,00 zł limit wydatków 2018 roku oraz 1 060 000,00 zł limit wydatków 2019 roku.

W pozycji 1.3.2.2 – wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe przedsięwzięcie pn. „Budowa drogi z niezbędną infrastrukturą techniczną oraz kanalizacją deszczową – miejscowość Dominowo ulice Rzemieślnicza, Rolna i Wierzbowa”, którego celem jest poprawa jakości komunikacyjnej mieszkańców.

Łączne nakłady finansowe w wysokości 1 144 509,00 zł, w tym 22 509,00 zł to wykonana dokumentacja w 2014r.

Natomiast limit wydatków w roku 2017 – 900 200,00 zł oraz limit zobowiązań w roku 2018 – 221 800,00 zł.

W pozycji 1.3.2.3 – wydatki na programy, projekty lub zadania pozostałe nowe przedsięwzięcie pn. „Rozbudowa i przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w miejscowości Chłapowo”, którego celem jest poprawa jakości życia na obszarze Gminy Dominowo.

W ramach robót budowlanych instalacyjnych zostaną wykonane: budynek biurowo-socjalny oraz droga wewnętrzna.

Przedsięwzięcie planowane do realizacji w latach 2018 - 2019.

Łączne nakłady finansowe określono w wysokości 1 100 000,00 zł, z tego limit wydatków 2018 roku wynosi 620 000,00 zł, a limit 2019 roku 480 000,00 zł.

Limit zobowiązań wynosi 1 100 000,00 zł.

WÓJT
Krzysztof Pauter